

Briuselis, 2019 m. sausio 21 d.
(OR. en)

5441/19

Tarpinstitucinė byla:
2018/0218(COD)

AGRI 25
AGRIFIN 2
AGRIORG 2
AGRILEG 11
CODEC 122
CADREFIN 23

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Delegacijoms

Komisijos dok. Nr.: 9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms
– Pirmininkaujančios valstybės narės informacija

1. 2018 m. birželio 1 d. Komisija paskelbė tris pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl būsimos BŽŪP. Pasiūlyme dėl Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento pateikta keletas su vyno sektoriumi susijusių nuostatų pakeitimų. Atrodo, kad iš visų šių pakeitimų pasiūlymas dėl vyninių vynuogių veislių yra labiausiai kontroversiškas. Komisija siūlo suteikti valstybėms narėms ir vyno sektoriui galimybę naudoti:

– veisles, priklausančias rūšiai *Vitis labrusca*;

- veislės *Noah*, *Othello*, *Isabelle*, *Jacquez*, *Clinton* ir *Herbemont*, kurios prieš daugelį metų buvo uždraustos dėl priežasčių, kurios, esama nuomonių, nebėra aktualios;
- *Vitis vinifera* ir kitų *Vitis* rūšių tarprūšinės hibridinės veislės vynuose, žymimuose saugomomis kilmės vietos nuorodomis (SKVN), kaip jau daroma saugomų geografinių nuorodų (SGN) atveju.

Komisija tokių galimybių suteikimą grindžia ekonominiais ir aplinkosauginiais argumentais. Iš tiesų, hibridinės veislės ir *Vitis labrusca* priklausančios veislės atrodo esančios geriau prisitaikiusios prie klimato kaitos – praktiškai tai reiškia, kad jos geriau išgyvena esant nepalankioms oro sąlygoms, pavyzdžiui, sausrui ir aukštai temperatūrai. Daugeliu atveju jos taip pat pasižymi geresnėmis atsparumo ligoms, įskaitant tokias dažnai pasitaikančias vynuogių ligas ir kenkėjus kaip netikroji miltligė, tikroji miltligė, puvinys ir filoksera, savybėmis. Ši savybė turi tiesioginės įtakos naudojamų pesticidų kiekiui, kuris gali būti gerokai sumažintas, taigi, būtų užtikrintas teigiamas poveikis aplinkai ir ūkininkų pelno dydžiui.

2. Su vynu susijusios nuostatos ir konkrečiai klausimai dėl vyninių vynuogių veislių Žemės ūkio produktų darbo grupėje pirmą kartą nagrinėti 2018 m. rugsėjo mėn. Teikdamos pastabas žodžiu ir raštu, delegacijos gana griežtai prieštaravo šiam pasiūlymui, nurodydamos galimą riziką sveikatai ir fitosanitarinę riziką, kurias sukeltų šių veislių įdiegimas. Šia tema buvo toliau diskutuota 2018 m. lapkričio mėn. įvykusiame Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdyje, kai pirmininkavusi Austrija pateikė tris klausimus, kad tiksliau įvertintų, kokių mastu remiama kiekviena iš trijų potemių, pateiktų Komisijos pasiūlyme. Diskusijos metu išryškėjo aiškus nuomonių skirtumas tarp pagrindinių vyną gaminančių šalių, kurios griežtai prieštaravo pasiūlymui, ir likusių valstybių narių, kurios buvo lanksčios arba linkusios pasiūlymui pritarti. Pasiūlymą remti pageidaujančios delegacijos kaip pagrindinį savo argumentą nurodė aplinkosauginius motyvus, taip pat tai, kad nėra jokių praeityje minėtos galimos rizikos sveikatai mokslinių įrodymų. Be to, kai kurios šalys nurodė, kad Komisijos pasiūlyme ne reikalaujama, kad valstybės narės leistų naudoti tokias veisles, o tik suteikiama joms galimybė tai padaryti, ir ja, jų manymu, turėtų būti galima naudotis savo nuožiūra. Šalių, prieštaraujančių pasiūlymui, svarbiausias argumentas, be kita ko, buvo Europos vynui taikomų kokybės standartų sumažinimo rizika.

3. 2018 m. gruodžio mėn. pirmininkavusios Austrijos surengtame vyno temai skirtame seminare keli pranešėjai pristatė mokslinius ir istorinius faktus šių veislių įdiegimo privalumams ir trūkumams pademonstruoti.

Viena vertus, dėmesys buvo atkreiptas į tai, kad šios veislės galėtų būti naudingos tiek gamintojams, tiek vartotojams, nes būtų gerokai sumažintas naudojamų pesticidų kiekis, taigi, būtų užtikrintas teigiamas poveikis aplinkai ir ūkininkų pelno dydžiui.

Kita vertus, akcentuota, kad leidus naudoti šias rūšiai *Vitis labrusca* priklausančias vyninių vynuogių veisles ir šešias uždraustas veisles sumažėtų vyno produktų kokybė ir galėtų būti pakenkta Europos vynų reputacijai, įgytai didelėmis pastangomis ir pareikalavusiai didelių finansinių išteklių. Iš šių veislių pagaminti vynai neatitinka Europos ir pasaulio vartotojų lūkesčių kokybės ir konkurencingumo požiūriu.

Galiausiai pranešime apie ligoms atsparius vynmedžius ir ateities vynuogynus pabrėžtas tolesnių mokslinių tyrimų ir inovacijų šiame sektoriuje vaidmuo ir būtinybė rasti naujų genetiškai atsparių veislių, kad būtų neutralizuoti tam tikri neigiami aspektai, susiję su pesticidų naudojimu. Dabartinė technologinė pažanga ir specializuotos žinios atveria didžiules galimybes vykdyti mokslinius tyrimus vynuogininkystės srityje ir kurti naujas tvarias veisles, kurios prisitaikytų prie agronominių sąlygų ir kurių selekcija būtų tinkamai vykdoma, laikantis vyno degustavimo kokybės kriterijų.

*

* *

Atsižvelgiant į tai, sausio 28 d. Tarybos posėdyje ministrų prašoma dalyvauti pasikeitimo nuomonėmis remiantis toliau išdėstytais klausimais.

1 klausimas. Ar remdamiesi argumentais, pateiktais vyno temai skirtose pranešimuose ir vėliau išplatintuose dokumentuose, pritartumėte tam, kad rinka būtų atverta rūšiai Vitis labrusca priklausančioms vyninių vynuogių veislėms ir šešioms uždraustoms veislėms? Ar, priešingai, pirmenybę teiktumėte tam, kad būtų išlaikyta status quo šių vynuogių veislių atžvilgiu?

2 klausimas. Ar atsižvelgdami į ankstesnį klausimą sutinkate, kad vyninių vynuogių veisles, išvestas sukryžminus Vitis vinifera ir kitas genties Vitis rūšis, būtų galima leisti naudoti SKVN žymimuose vynuose?
